

GYOMA-ENDRŐD VIDÉKE

Előfizetési árak:

Egész évre 200 K
Fél évre 100 K
Negyed évre 50 K
Amerikába 1 évre 1 dollár.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nádudvary Mihály könyv- és
papírkereskedésében
Gyoma, Endrőd-ut.
Telefon: 15.

Keresztény politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap.

A nagy harang.

Messe földön, nagy vidékeken híres volt a gyomai református egyháznak szépen csengő négy harangja s főként a nagy, az öreg harang! Ahitára, magába szállásra indította ezek harmónikus zengése még talán a köszívű embert is. Mintha sirva zokogtak volna a gyásznak barátában, mintha örömjongva zengtek volna Istennek dicsőségét minden nagy ünnepeken!

A szörnyű világháború a tornyokat némává, a falvainkat siketkéké tette. Mikor pusztulóban, fogzóban volt az érc, jött a nagy paranos, hogy a harangok lágy melodija is váljék zord férfierőnek ágyudorejévé s 1917 tavaszán millió meg millió szempár hullajtott fájó könnyeket a háborúba vitt harangok után!

Egyháznak vezetősége mentyi felterjesztést tett akkor, hogy a nagy harang itthon maradhasson egyházi és világi főhatóságokhoz intézve kérelmeket, míg egyszer eljötték a cseh katonák kiküldöttek, kiket egyébre alig lehetett használni, mint az ilyen szegénytelen munkára, a minden toronyban kérelhetetlenül csak a legkisebb harangot hagyták meg!

Igy lett szomoruan néma a mi öreg tornyunk s így lett csendes síralomnak bánatába merült a mi buzgó néptünk azon a szomorú virágos májuson 1917-ben!

S azóta egyik megpróbáltatás a másik után szakadt reánk! A magyar dicsőség porig megaláztatott, forradalmaknak zugó szele tépett, szakgatott, rabló nemzetségek szentségtelen kezekkel darabolták szét az ezredéves földet s apái földén tették üldözötté, földő futóvá a magyart... egyik nehéz gazdasági év nyomorúsága a másikat váltotta fel és csak vágytunk és csak reménykedünk és csak sóhajtozunk: vajjon meghalljuk-e megint mégegyeszer újból a mi zengő harangjainknak hangját, vajjon meghalljuk-e mikor ismét felbuzg messze zugó zengésével a nagy, az öreg harang??

Ime a vágy, a sóhajtatás, a reményesség valóra vált! szeptember 9-én este 9 órakor a szombat esti esendben felzug már az öreg harang.

a nagy harang a maga tizennyolcmázsás hatalmas érc tömegével!

Hozott Isten öreg, nagy harangunk! Hirdess békeséget, hirdess szeretetet, hirdess magyar feltámadást, hirdess magyar dicsőséget!

A tánc.

A gondolkodó emberre mélyen elszomorító kilétsései vannak a tánc körüli dolgoknak. Különösen az öregebb egyének látják, azert azok visszasságokat, különbségeket, melyek a — csak 30 évvel ezelőtti tánc és a körüli szokások és a mai tánc és a körüli szokások között vannak.

A régi méltóságteljes lassu ütemű csárdás, mely tulajdonképpen a kettős lépésű sétából állott, majdnem teljesen megszűnt, — még az idősebb egyének is utánozzák a mai fiatalok farszót, üdítőtrónó groteszk ugrását, — a lábificamit, a felsőtest hajtogatásából álló szabálytalan mozdulatokat. Milyen szép volt hajdan, ha a táncolók közül egy-egy pár ügyesebb táncos a lassu-ütemű csárdása toborzóserű táncot kezdett járni, — a többi önkéntelenül abbahagyta a táncot, hogy a toborzó, vagy magyar magántánc figuráit táncoló ügyesebb táncosoknak helyet adjon, s milyen lelkesedéssel tudta ünnepeket a közönség azokat.

A rövid sebes csárdás csak azért volt a szintén nem hosszú lassu csárdás után, hogy egy pár bokázással, kis haranggal, pár fordulással mintegy beszegje azt. Ha a táncoló hozzót ugrott, a zene ismét lassu ütemű röviden, s utána a sebes-csárdás még rövidebben.

A csárdást a férfiak rendezésen azon növel táncolják, ki nekik kedvendük, így, különösen éjfel után, amikor már mindenki hevílt italtól és szerelemtől, gondolatnak is lehetetlen, hogy tánc közben a táncosnőjét valakinél elkerjek s kénytelen legyen átengedni, befejeztlenül hagyva beszélgetést, esetleg szerelmi vallomást, elviseztve esetleg a tánc okozta illúzióját a nő iránt.

Látami esetet, amikor a két másodpercig táncoló férfiől elkéri egy fiatal a táncosnőt és bemutatkozik a nőnek. E nem tudom elképelné a fiatalember élemlerékét. Miféle illentan vagy társadalmi szokás magyarrázza azt meg, hogy egy vad idegen a szemével kikeres a táncoló tömegből egy nőt és spontán elhatározásból neki szalad, elkéri táncosától — még jó, hogy bemutatkozik. Mi öregebbek ilyen illetem nem ismerünk, mi a nőt nem eszünknek tekintjük a szórakozásnál, hanem egyenjogú társnak, kinek megvan a joga ahhoz, hogy megválogassa. akivel mulatni akar. Elemi udvariasság természetesen, hogy a táncosnőki ne tagadja meg, ha a felkérés szintén illen határokat közöli történik.

Hogyan vald szokás a nőnek tánc közben való elkérése? Ugy gondolom, hogy az újabb táncantitók a lassu boszton és a

szintén nem farszót vanstepp tanítása közben szoktatták rá a tanulókat, hogy táncosnőt cseréljenek, de valószínű azon cézzattal, hogy a növendékek hozzá szokjanak a különböző testtartás, magassága és szokású táncosokhoz és bizonyosan nem azon cézzattal, hogy nyilvános mulatságok alkalmával egy határozottan rossz szokást törvénnyé tegyenek. Még némi magyarráza lehetne e szokásnak, a táncúnoknál, amelyekben csakugyan nem kerülhetlek semki hosszú ideig, — azonban ez sem fogadható el Indoknak, mert régi jószokások a teremnek egyszer-kétszer körüljárása után megköszönjük a nőnek a táncot s pár percnyi pihenés után azt nézzük, áruí e valaki petrezselymet, ha igen, sietünk felkérni. Hát ezen régi jó szokás most nem divik, mert áruíhat petrezselymet akárhány leány, ki is zúdulhat előtte, mert a férfi a táncoló férfítől kéri el a nőt tánc közben, nem törődve vele, hogy fél fordulatot csináltak-e még, vagy már háromszor szaladtak körül a terem.

Valaki azt jegyezze meg vita közben, hogy illemtelenség a nőt letenni (így fejezte ki, hát így írom) míg az nem kívánja. Ez az állítás magától megdőlt: ha „nő-választ” díriját a cigánybíró, természetesen a nő kívén udvariaskodni és táncolni mindazokkal, akik előzőleg táncoltak, így sürün változtatja táncosát, magától érteidük, hogyha férfi kéri fel a nőt táncra, az ő joga megszabni annak tartamát is, de csak turtáncokban, mert a csárdásban, ha az ősi jó szokásokat tisztelben akarják tartani, csak a friss csárdás vezetőivel van helye a letetésnek s van helye annak, hogy másikat kérjen fel táncra, természetesen olyat, aki ép nem táncol.

Néhány szó még a táncokról. Az öregebbek fájallják ugyan a régi jó turtáncot, a magyar táncoknak elmulását, a csárdásnak eredeti formájából való kivételkötését, de belenyugznak, mert nem tudnak rája változtatni. Belenyugznak-e azonban a szülők, hogy gyermekeik érziék táncot, parkette való táncot, hazafiságot sőtőt táncot járjanak, még a régi csárdást is érziévké tegyék? Erre válaszoljanak, különösen a leányos szülők.

Hallom a választ: hát hiszen nem táncolnak nyilvános helyen hazafiságot sőtőt táncot, a család körében történkezh meg semmi köze senkinek.

Vajjon senkinek nincsen köze? Talán nincsen köze hozzá egy, a családokkal nem érintkező, vagy azokhoz közönyös embernek, de köze lehet hozzá a családító szeretőnek, ki szeretné a modernség túltengését, kilétséget az általa becsült családoknál megszűntetenni.

Szeretném, ha a mi közönségünk megszívlelné a fentieket s igazságot adna a cikk-írónak, mert az a fentiekkel jót akar. Betöltendő állások a megyében. A vármegye alispánja pályázatot hirdet egy vármegyei utbiztos, a gyomai főszolgabíró egy községi s.-jegyzői, anyakönyvvezetői, az orosházi főszolgabíró egy s.-jegyzői, a békési főszolgabíró egy főjegyzői, egy anyakönyvi jegyzői, egy közig. jegyzői és egy számvilgyi jegyzői állásra.

KÖZGAZDASÁG

Valuta piac.

Zürichben 100 magyar koronáért adnak 0.22 50 svájci frankot.

Bérlinben 100 magyar koronáért adnak 54.— márkát.

Bécsben 100 magyar koronáért adnak 4550 — osztrák koronát.

Terményárak.

Tiszavideki buza	7659.—	K
Dunántúli buza	7550.—	K
Rozs	5700.—	K
Takarmány árpa	6500.—	K
Sör árpa	7200.—	K
Zab	8400.—	K
Tengeri	8200.—	K
Korpa	4800.—	K

100 kilogrammonként Budapesten.

Ezen árak a helyi piacokon 60—80 K.-val olcsóbbak.

Sertésvásár.

Fiatal könnyű	205—390—	K
Nehéz	385—400—	K
Közép	320—400—	K
Süldő	200—220—	K

MOZI

Vasárnap f. hó 10-én az „Elserélt fiú” kerül bemutatásra az Apolló filmszínházban, melynek főszerepet Jack Pickford játssa. A darab Brazília erdekes milieujében játszik és lebilincselő cselekménye rendkívüli hatást vált ki a nézőből. A filmet Budapesten a Kamara-színház és a Tó mozi az elmúlt heteiben játszotta nagy sikerrel. Előadások 4, 6 és 8 órákor. — Folyó hó 16-án, szombaton Cherbuliez Viktor „Asszonyfalo” c. regényes játéka magyar előadásban fog színré kerülni. A Falk Richárd által filmre írt és Balogh Bela által rendezett kitűnő magyar darab főszerepői: Mattyasovszky Ilona, Bojda Juci, L. tábor Árpád, Kürthy György, Horváth Paula, Simon Marcsa, dr. Erdélyi Geza stb. Az ezen előadásból befolyó, s hatóságilag ellenőrzött isztja jövedeleme teljes egészében a belügyminiszter által meghatározandó jótékony célra fog fordítani.

PUBLIKÁCIÓ

Kisebb biliárd asztalt jökarban levőt azonnali megvételre keres Kiss Balázs Körösladány 2—3

Özv. Rátay Jánosné tudatja a közönséggel, hogy bárkinek öcséjében vállal kendert, kócot és manillát feldolgozásra. Minden munkát gyorsan és pontosan készíti; úgy, hogy a gazdák ak pa-aszuk nem lesz. Ferje hósi halált halt és kéri a közönség szives parfogását. Gyoma, Selyem-utca 408. sz. a.

A kiadásért és szerkesztésért felelős:

Nádudvary Mihály.

Főszerkesztő:
Sass Ferenc

APRÓHIRDETESEK

AZ APRÓHIRDETESEK DÍJA 10 SZÓIG 20 KOR,
MINDEN TOVÁBBI SZÓ 1 KOR. 50 FILLER.

KÉSZ BUTOROK tömör keményfa és festett butorok kaphatók VATAY GÁBOR asztalos ipartelepén Gyomán, Kossuth Lajos utca 373. szám alatt. 16—26

BUKK hasáb, fenyő hasáb és kötözött fenyő-hulladékok legolcsóbban szállít wagonteleken is Messinger Mór utóda fakeskerkedő Gyomán. 2—F

VARROGÉP, KERÉKPÁR, gramofon, villany-csengő és mindennemű műszaki cikkek szatszserű javítását jóállás mellett elvállalja Fekete Lajos mechanikus Gyoma, Uj-utca 223. 2—3

EGY 6 AKOS feifenkű hordó eladó. Cím a kiadóhivatásban megudható. 2—F

EGY 4 KÖZÉPISKOLÁT végzett fiut tanulónak fizetéssel felvesz Nádudvary Mihály könyvkereskedő, Gyoma.

FOOTBALL labdákat, cipőket és sipesontvédőket legolcsóbban és legjobb minőségben készíti — HAMZA JÁNOS Gyoma-Berényi-ut.

DEVAVÁNYÁN az Arany János-utca 1243. számú házában egy üzlethelyiség kiadó. 1—1

ELADÓ egy asztal, sparherd és egy gyermek-kocsi. Megtekinthető Kossuth-utca 749. sz. a.

HIRDETESEK

Kiadó üzlethelyiség.

Becher Rezső Vasut-utcai háza-

ban egy szép nagy üzlethelyiség

1922. évi október hó 15-ére kiadó.

Hölgyek figyelembe

Aki szép és dus hajat akar, menjen Juhász Béla fodrász-üzletébe, ki mindenféle hajmunkák kifesülését elvállalja. Ugyanott egy ügyes fiu vagy fiatal leány tanulónak felvétetik.

Uj rőfösüzlet!

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevőközönséggel tudatni, hogy a Deák Ferenc-utca 39. házszám alatt

rőfösüzletet

nyitottam, ahol raktáromon állandóan tartok mindenféle vásznaokat és téli szövöketet

Ezuton kérem a mélyen tisztelt vevőközönség szives támogatását, — maradtam kiváló tisztelettel:

Hatvany Antal

2—2 rőföskereskedő.

Figyelem!

Carbid-lámpák, varrógépek, kerékpáralkatrészek, varrógéptük, olaj, zseblámpák és elemek

nagy választékban kaphatók

Fischer Miksa
ékszerész üzletében

Endrődön,

az ártézi kuttal szemben.

Tekintse meg a raktárt
vételkötelezettség
nélkül.

Középiszkolát végzett fiu

nyomdász-

tanulónak felvétetik a
„Hungária” nyomdában
Gyomán.

Tankönyvek, irkák, írószerek és iskolatáskák a

legolcsóbban és legnagyobb választékban Gyomán: Nádudvary Mihály könyvkereskedésében szerezhetők be. Vidékre utánvétellel szállítok. Kérjen azonnal árajánlatot!

Uj szállítmány érkezett
kőrísfa és szilfa rönk,
keréktalp, küllő, fara-
gott nyirfa és bükkfa
kocsirudakból. Állan-
dó nagy bognárfa
raktár.

Messinger Mór utóda
fakereskedő cégnél Gyomán.

Hangszerek, zongorák, gramofonok.

Minden hangszerről jótállást vállalunk.

Királyi udvari hangszergyár

STERNBERG

Budapest, Rákóczi-ut 60/c. szám alatti
saját palotájában.

Ira meg azonnal, hogy milyen hang-
szerre van szüksége és mi arról díj-
talanul küldünk árajánlatot, ha ezen új-
ságra hivatkozik. — Javítandó hang-
szeret küldje postán gyárunkba. Jutá-
nyosan újjáalakítjuk. Gramofon-tulajdo-
nosoknak legújabb hanglemezekről
ingyen és bérmentve küldjük másor-
jegyzékünket.

Vas! Vas! Vas!

Gazdasági eszközök, szerszá-
mok, épület- és
butorvasalások. Kovácsok részére
alkalmas mindennemű szegek sod-
ronyfonatok és végül minden nagy-
ságu takaréktűzhelyek és lapok
legelőcsöbön a „Hangyá“-
nál kapható (Felsőrészt Casinóban).

Oláh Péter

kovácmester

állandóan raktáron tart
és legelőcsöbön átúsit
uj kocsikat.

Gyoma, Deák Ferenc-utca 614.

HOGYAN LEHET

50 K.-val 800 K.-át megtakarítani?

Vegye meg a

„ZEUS“-t

Savenna-különlegességgel!

Csodálatos hatása abban nyilvánul,
hogy hideg uton galvanizált bár-
milyen fémeket, mely már színtét
elvesztette, egyszerű áttisztítás után
eredeti színtét adja vissza.

Azon fémtárgy, amely

„ZEUS“-sal

tisztítódik, többé nem oxidálódik.
Egy csomag ZEUS megfelel 40
üveg fémtisztítószerszerhez aranytíva.
Vörös- és sárgarézet pillanat alatt
nikkelez, Ezen francia mérnök
ideális találmánya Magyarországon
óriási szenzácót keltett. Készítő:
Dr. Vée, I., Rue D'Engheln Páris.
Egyedüli főelárúító D E V A V Á N Y Á N :
Welszörunn Lajos fűszer- és csemege-
kereskedésében piactéri szálloda épület.
G y o m á n : Klein Vilmos (Kis Klein)
fűszer és röv.daru nagyruházában.
Egy csomag 1 frank vagy 50 magyar
6—6 korona.

Sikert fog elérni, ha a
„Gyoma-Endröd Vidéke“
hetilapban hirdeti!

**Gyomai „HANGYA“
főüzlete**

fűszer, gyarmat, rövid, üveg és
keves vasrukk-l. gazdasági gé-
pek, kovács- és kőszén
lerakkattal.

1. számú fióküzlete

(felsőrészt olvasóköriben)

fűszer és általános vasrukkal
és Italméréssel.

2. számú fióküzlete

(kísérleti olvasóköri épületében)

fűszer, gyarmat, rövid: a. kony-
hai felszerelések, lőkent rőtök,
cipő, szövétárúk és gyermek-
ruhakkal.

3. számú fióküzlete

(Árvaház-u. Szabó pék házában.)

fűszer- és csekélyebb rövid- és
rőtösrukkal.

?

**A gyomai
takarékpénztár
gabonaosztálya**
legmagasabb napi áron vásá-
rol mindennemű terményt.
Bankosztálya

elfogad takaré- és folyó-
számla betéteket a legmaga-
sabb kamatozásra. Kötött és
nagyobb összegű betétekre
nézve igen előnyös külön
megállapodás. — Vásárol és
elad ezüst és aranypénzt, va-
lamint bármilyen külföldi
bankjegyet, ugymint dollárt,
leit, sokolt stb. napi áron. Kül-
földi átutalásokat gyorsan és
előnyösen bonyolít le. — Mint
a Magyar Távirati Iroda gyo-
mai expositurája, közgazda-
sági hirszolgálatot közvetít
helyben és a vidékre. Hirszolgá-
lata megbízható, pontos és
gyors.

**Tégla és hódfarku
cserép**

állandóan kapható

Wagner Testvérek

endrödi téglagyárában.

Telefon 9. sz. Telefon 9. sz.

Hungária

könyvnyomda Gyomán.
Vállal mindennemű nyomtat-
ványok készítését.

HOFFHER-SCHRANTZ-CLAYTON-SCHUTTLEWORTH

GYÁRTMÁNYU MINDENFÉLE GAZDASÁGI GÉPEK KAPHATÓK
HERDY FERENCNÉL GYOMÁN, KOSSUTH LAJOS-U. 698. SZ. A.